

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 5 / Ročník VIII. • Máj 2015

Velmi dobre pripravenú a užitočnú exkurziu do výrobného závodu Samsung v Galante si pochvalovali všetci jej účastníci. Bližšie o podujatí, ktoré pripravila Bratislavská regionálna komora SOPK, píšeme na 4. strane.

Podporíme podnikanie v meste

5 otázok pre primátora Malaciek Juraja Říhu

Ste „čerstvým“ primátorom Malaciek, čo Vás prekvapilo a čo zaskočilo potom, ako ste prebrali funkciu?

Po osemročnej skúsenosti poslanca som poznal prostredie, do ktorého vstupujem. Napriek tomu ma nepríjemne prekvapilo nastavenie pripravených projektov, či podmienky niektorých uzavretých zmlúv. Musel som preto venovať energiu riešeniu neodkladných vecí, ktoré mohli byť spracované pred mojim nástupom, napríklad prerušené práce v kaštieli z dôvodu finančne nevykrytých nadprác. Ak nie som stotožnený s konkrétnymi rozhodnutiami, ktoré urobilo predchádzajúce vedenie mesta, snažím sa ich mimo verejnosti skorigovať v prospech mesta a úspor v mestskom rozpočte. Či ide o spôsob odmeňovania, preplácania faktúr, zabezpečenia komunálnych služieb a iných.

? Hoci to nie je Vaša prvá verejná funkcia, Vaše doterajšie pôsobenie bolo skôr na poli ekonomicko-právnom. Je to diametrálne odlišná pozícia od toho, čo ste robili

doteraz, alebo Vám doterajšie skúsenosti pomáhajú ľahšie zvládnuť nové úlohy?

Pracovne som pôsobil v oblasti finančnej legislatívy a na akademickej pôde som sa venoval otázkam komunálneho práva. Človek sa síce učí počas celého života, ale orientácia v oboch týchto oblastiach mi vytvorila pomerne slušný základ, aby som vedel teraz prijímať kvalifikované rozhodnutia pri príprave rozpočtu mesta, nastavovaní daňovej politiky či celkovom riadení mesta.

pokračovanie na strane 3

Padlo definitívne rozhodnutie. Kauza so známou stavebnou spoločnosťou prichádza do finále. Teda aspoň čo sa týka uplatnenia práv veriteľov. Hlavne tých malých a neznalých pomerov. Jeden má z toho zmiešané pocity. Na jednej strane snaha o vyriešenie problémov v konkrétnej kauze u stoviek firm, ktoré môžu mať z titulu nezaplatených pohľadávok existenčné problémy, na druhej strane legislatíva, ktorá až doteraz toto umožňovala, načo už doplatili tisíce podnikateľov, hlavne v stavebníctve. Veď neplatenie záväzkov sa, bohužiaľ, stalo bežnou praxou a dokonca sa s tým vo veľa prípadoch vopred plánovalo a kalkulovalo. Samozrejme aj s následnými krokmi, vedúcimi či už k reštrukturalizácii, alebo dokonca k plánovanému konkurzu. Naozaj musí prísť až k takejto celospoločensky závažnej kauze, aby sa vládna garnitúra aj s parlamentom rozhodli niečo s tým pokriveným podnikateľským prostredím urobiť? A dá sa to za pár dní napraviť? Otázkou je, ako táto nová legislatíva vyrieši nie konkrétny problém, ale ako napraviť a nastaviť celý systém. A na to treba naozaj viac času a hlavne dialóg s tými, ktorých sa to týka najviac – podnikateľmi.

EDITORIÁL

Juraj Majtán
Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA

Doprava

OBSAH

- 2 **Chémia nemusí škodiť životnému prostrediu**
- 6 **Na dopravu môžeme čerpať z fondov únie miliardy eur**
- 8 **Dočkáme sa konečne lepších ciest?**
- 10 **Z bratislavského letiska odlieta viac cestujúcich**
- 14 **Podnikateľský servis**

Ing. Ľudovít Kallay

Konateľ Solvay Slovchem, spol. s r. o.
Člen Zhromaždenia delegátov BRK SOPK

Chémia nemusí škodiť životnému prostrediu

Na úvod Váš stručný životopis...

Profesne som ekonóm, to znamená, že som vyštudoval strednú ekonomickú školu a pokračoval na obchodnej fakulte Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. Po jej skončení som nastúpil v Inchebe, vtedajšom podniku zahraničného obchodu. Po novembri 1989, ale najmä začiatkom deväťdesiatych rokov otvárali viaceré firmy vo vtedajšom Československu svoje zastúpenia a keďže som bol solídne jazykovo vybavený a mal skúsenosti z marketingu, dostal som príležitosť budovať takéto zastúpenie pre spoločnosť Solvay. Jej zastúpenie bolo v Prahe, po rozdelení republiky sa rozhodlo o založení spoločnosti aj na Slovensku a ja som sa stal konateľom slovenského zastúpenia. A keďže v tých rokoch bola ešte stále silná jazyková bariéra, pomáhal som s budovaním zastúpení aj v iných štátoch strednej Európy. Dnes sú tam už plne funkčné zastúpenia a našej firme zostalo teritórium Slovenska a Rakúska.

? Pôsobíte vo firme, ktorá je súčasťou veľkej medzinárodnej spoločnosti. Ak by ste porovnali podmienky na podnikanie u nás a v iných krajinách, v čom vidíte predovšetkým problémy podnikateľského prostredia na Slovensku?

Pravdupovediac, s negatívami podnikateľského prostredia, ako ich menujú iní, sa stretávame len takpovediac z počutia. My sme ako zastúpenie spoločnosti Solvay len sprostredkovateľmi dodávok výrobkov skupiny do slovenských firiem, takže s javmi ako slabá vymožitelnosť práva alebo zlá platobná disciplína priame skúsenosti nemáme. Naši odberatelia si uvedomujú, že výpadok v dodávkach surovín by im v ich kontinuálnej výrobe spôsobil nemalé problémy, preto platia faktúry načas. Teda naozaj nie som kompetentný posudzovať, či porovnávať slovenské podnikateľské prostredie s obdobným vo vyspelých krajinách.

? V súvislosti so životným prostredím sa o chémii hovorí skôr negatívne, Vy však tvrdíte opak. Ako to teda je v skutočnosti?

Skutočnosť je taká, že chémia vždy vyvolávala a bude vyvolávať polemické názory. Jednoducho preto, že na jednej strane pomáha v rôznych oblastiach výroby, ale aj každodennom živote každého z nás, uľahčuje alebo skvalitňuje ho, na strane druhej sú s jej výrobou a používaním spojené isté riziká. Je teda na nás všetkých, na výrobcoch i konzumentoch, hľadať také cesty, aby prevažovali klady nad zápormi. A kto sa tým len trochu zaoberá musí vidieť, že pokrok v tomto smere za ostatné roky je naozaj veľký. Bez prehánania môžem povedať, že spoločnosť Solvay je v tomto trende na špici a často ide nad rámec opatrení, prijatých v rôznych medzinárodných dokumentoch, orientovaných na ochranu životného prostredia.

? Spoločnosť Solvay sa prezentuje vo svojich materiáloch snahou o trvale udržateľný rozvoj. Môžete nám bližšie priblížiť, čo to je Solvay Way, o ktorej sa v tejto súvislosti hovorí?

Trvale udržateľný rozvoj nie je len módna záležitosť, ale neoddeliteľná súčasť politiky spoločnosti. Sme presvedčení, že lepšie chemické riešenia nemusia byť na úkor životného prostredia, naopak musia rešpektovať životy ľudí.

Pretože našim partnerom sme sa zaviazali dosiahnuť pokrok v tejto oblasti, zaviedli sme od roku 2013 Solvay Way, politiku trvalej udržateľnosti, ktorá poskytuje rámec pre vedenie a meranie výsledkov pri plnení našich cieľov.

Preto sa našim zamestnancom snažíme vytvoriť zabezpečené a bezpečné pracovné prostredie, ktoré podporuje profesionálny rast a pomáha udržiavať pravidelný dialóg v atmosfére dôvery. Referenčný rámec Solvay Way v značnej miere vyvinuli a prispôsobili si ho zamestnanci v ostatných dvoch rokoch.

Vďaka vysokej účasti zamestnancov na vývoji akčných plánov, profil skupiny v programe Solvay Way zaznamenal vlni významné zlepšenie.

Táto výmena informácií je mimoriadne dôležitá a naši zamestnanci sa takto stávajú kľúčoví hráči nášho zodpovedného konania. Najnovšie výsledky tejto politiky ukazujú, že zamestnanci priemyselných závodov, výskumných centier, obchodných celkov alebo kancelárií sa vo zvýšenej miere zúčastňujú na procese premeny ambícií celej skupiny v oblasti udržateľného rozvoja do konkrétnych činností.

Naše produkty, napríklad riešenia na čistenie odevov a vody, riešenia na zníženie spotreby energie pri vykurovaní domácností, alebo nízkoenergetické verejné osvetlenie sú navrhnuté tak, aby prispievali ku kvalite života a naplnili očakávania zainteresovaných strán pokiaľ ide o trvalo udržateľný rozvoj. Ako dodávateľ pre množstvo priemyselných odvetví stále hľadáme spôsoby na ďalšie znížovanie negatívneho vplyvu na životné prostredie a požadujeme, aby chémia robila viac za menej.

? Ste členom zhromaždenia delegátov BRK SOPK, dlhoročným členom komory. V čom sa, podľa Vás, naplňujú ciele SOPK a čo by ste radi presadili v jej činnosti do budúcnosti?

Členstvo v komore je pre každú firmu do istej miery aj otázka budovania svojho imidžu, ale aj vyjadrenie toho, že má záujem sa zúčastňovať na tvorbe pravidiel hospodárskeho života krajiny. Komora má teda byť dovnútra fórom názorov a navonok partnerom, ale aj oponentom tvorcov pravidiel a zákonov. To sa jej, podľa môjho názoru, do veľkej miery darí. Rád by som bol súčasťou tohto procesu a prispel k posilneniu postavenia komory v ekonomickom živote krajiny.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

Čo mienite v najbližšom čase zásadne riešiť v Malackách?

Už za prvé mesiace vo funkcii som prijal niekoľko rozhodnutí s cieľom zefektívniť činnosť mestského a stavebného úradu. V aktuálnom čase pripravujeme zásadné zmeny v oblasti zabezpečovania komunálnych služieb, dopravy a parkovania. Ide o veľmi citlivé oblasti, ktoré však majú priamy vplyv na život Malačanov a našim zámerom je poskytovanie kvalitných služieb. Zároveň sme spustili obstaranie projektových dokumentácií k výstavbe nájomných bytov, rekonštrukcii verejného osvetlenia a významných mestských komunikácií.

Zvítazili ste vo voľbách ako občiansky kandidát, zastupiteľstvo je však stranicky rôznorodé. Ako sa Vám doteraz spolupracuje s poslancami a v rámci kraja s ostatnými zástupcami samosprávy a štátu?

V Malackách sme mali v tomto ohľade doteraz šťastie, že sa rozhodnutia neprijímali stranicky, ale vecne. Koniec koncov, politické strany majú v mestskom zastupiteľstve výrazne menšie zastúpenie ako nezávislí poslanci. Bez ohľadu na to sa snažím komunikovať otvorene s každým poslancom. Budem vďačný ktorémukolvek politikovi z vyššej politiky za podporu našich zámerov, preto aj prezentujem svoju pripravenosť spolupracovať so štátnou mocou pri realizácii konkrétnych cieľov, ako je výstavba diaľničných križovatiek, či rekonštrukcia Pálfiovského kaštieľa.

Malacky majú pomerne široké podnikateľské zázemie, ako v súčasnosti spolupracujete s podnikateľskými subjektmi v meste a čo by ste v tejto oblasti chceli zlepšiť?

Vážim si každého jedného podnikateľa, ktorý v dnešnej dobe produkuje hodnoty a zamestnáva nielen Malačanov. Krátko po nástupe do funkcie som zmenil obstarávanie mesta v oblasti zákaziek s nízkou hodnotou, aby dostali možnosť súťažiť všetci

podnikatelia, zapísaní do nového elektronického zoznamu podnikateľov. Nastavujeme tiež činnosť stavebného úradu tak, aby sme poskytli súčinnosť pri realizácii investícií na našom území. Zároveň v ostatných týždňoch navštevujem a zoznamujem sa s predstaviteľmi jednotlivých výrobných podnikov,

etablovaných v našom priemyselnom parku, keďže sa budem s podnikateľmi stretávať na pravidelnej báze už ku konkrétnym témam na podporu podnikania v meste.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

DNEŠ PREDSTAVUJEME:

Portugalsko

Pri menovaní nejakej krajiny máme prirodzenú tendenciu spájať si ju s niečím najviac rezonujúcim, tradičným a viditeľným, čo nám utkvelo v pamäti na základe osobnej skúsenosti či spracovania čoraz širšieho spektra informácií. Tak aj v prípade Portugalska by sa s najväčšou pravdepodobnosťou najskôr vynorili námorné objavy, portské víno, Fátima, Lisabonská zmluva, Cristiano Ronaldo, pre mnohých študentov Erasmus a snáď pre všetkých vzhľadom na vzdialenosť už trochu exotická a mimoriadne zaujímavá turistická destinácia.

Portugalsko je jedným z najstarších európskych štátov a v minulosti bolo jedným z významných koloniálnych impérií, ktorého jazykom hovorí na svete viac ako štvrtá miliarda ľudí. Vzhľadom na svoju polohu je prirodzenou západnou bránou do Európy a východiskovým bodom na americký a africký kontinent.

Portugalsko v máji 2014 úspešne ukončilo program finančnej a ekonomickej pomoci, spočívajúci v rozpočtovej konsolidácii, reformách v oblasti pracovného trhu, sociálneho a daňového systému, vrátane ambiciózneho privatizačného programu a na tejto ceste pokračuje i v súčasnom období. Po 3-ročnej recesii sa Portugalsko vrátilo na cestu ekonomického rastu a znižuje nezamestnanosť. V r. 2015 by mal podľa vlády rast HDP dosiahnuť 1,5%, miera nezamestnanosti 13,4%, miera inflácie 0,7%, deficit 2,7% a verejný dlh 123,7%. V rebríčku konkurencieschopnosti si Portugalsko v roku 2014 polepšilo o 15 miest a postúpilo na 36. miesto vo svete. Významnou konkurenčnou výhodou je strategická pozícia s prístupom na svetové trhy s osobitným dôrazom na portugalsky hovoriace krajiny, nachádzajúce sa na 3 ďalších kontinentoch a združené v Spoločenstve lusofónnych krajín. Rastie atraktivita Portugalska ako turistickej destinácie - v roku 2014 navštívilo krajinu 16 miliónov turistov.

Positívny kapitál v politickej oblasti a štrukturálna podobnosť ekonomík predurčujú Portugalsko a Slovensko na užšiu obchodno-ekonomickú spoluprácu. Obchodná výmena po hlbokom poklese v krízovom období začína dynamicky naberať na obrátkach s kontinuálnym pozitívnym saldóm vo vzájomnej obchodnej bilancii. V roku 2014 predstavoval obchodný obrat 295,8 miliónov eur s pozitívnym obchodným saldóm 84,7 miliónov eur. Portugalsko sa na celkovom vývoze zo SR podieľa 0,25% a na celkovom dovoze 0,19%. Odbytové možnosti do Portugalska závisia hlavne od cenovej ponuky a politiky slovenských exportérov. Perspektívnymi tovarovými skupinami sú elektrické stroje a zariadenia, vozidlá a ostatné dopravné zariadenia, obrábacie stroje, kovy a kovové výrobky.

V poslednom období možno konštatovať markantnú snahu Portugalska diverzifikovať svoj zahraničný obchod, a to aj s dôrazom na mimoeurópske trhy. V tejto súvislosti sa núkajú nové príležitosti aj pre slovenských podnikateľov, ktorí by mohli využiť znalosti a skúsenosti portugalských partnerov najmä v Afrike a Latinskej Amerike a v spolupráci s nimi vstupovať na tieto trhy. Podmienky pre to vytvára aj existujúci zmluvný rámec - na základe Dohody o spolupráci medzi SOPK a AIP (Asociáciou portugalských podnikateľov) bol v r. 2012 vytvorený Slovensko-portugalský hospodársky výbor, na ktorom bolo o. i. dohodnuté vzájomné informovanie sa o možnostiach spolupráce na trhoch, kde majú obe strany tradičné väzby a skúsenosti.

Portugalsko je síce pre Slovensko geograficky najvzdialenejšou európskou krajinou, ale silnejúca internacionalizácia ich ekonomík a nepochybne i faktor prirodzenej zvedavosti a vyhľadávania nových výziev prispeje k širšej a intenzívnejšej interakcii tak, ako sa to prejavuje napríklad aj v narastajúcom počte slovenských turistov v Portugalsku.

Marián ADAM, zástupca vedúceho ZÚ
Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Lisabone
Avenida da Liberdade 200, 5 Esq., 1250 - 147

Lisboa, Portugalsko
00351213583303
marian.adam@mzv.sk

PREŠPORSKÝ

podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník VIII., číslo 5/2015

Registračné číslo: MK SR: EV 23/08

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

IČO: 30 842 654

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlemail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

Grafická úprava: IMPULS ART s.r.o.

Tlač a distribúcia: Tlačiareň Sineal, spol.s.r.o.

Maďarsko-slovenské hospodárske fórum

V polovici apríla predsedníctvo Györskeho teritória Obchodnej a priemyselnej komory Győr-Moson-Sopronskej župy v spolupráci s Maďarsko-slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou a Bratislavskou regionálnou obchodnou a priemyselnou komorou s podporou Obchodnej kancelárie Maďarského veľvyslanectva na Slovensku zorganizovali Maďarsko-slovenské hospodárske fórum a stretnutie podnikateľov, ktoré sa uskutočnilo na pôde veľvyslanectva Maďarska v Bratislave.

Úvodné príhovory predniesli Dr. Tibor Varga, radca maďarského veľvyslanectva a Imre Molnár, predseda Györskeho teritória Obchodnej a priemyselnej komory Győr-Moson-Sopronskej župy. Za Bratislavskú regionálnu komoru jej riaditeľ Juraj Majtán vystúpil s informáciou o Bratislavskom regióne.

V rámci fóra sa mohli podnikatelia oboznámiť s činnosťou Obchodnej kancelárie maďarského veľvyslanectva v Bratislave ako aj so službami komory, informáciami spojenými so začatím podnikania na Slovensku, daňovými informáciami, možnosťami cezhraničnej podpory obchodovania, ako aj súhrnnou informáciou o stave malého a stredného podnikania v Karpatskom regióne. V rámci stretnutia podnikateľov bola možnosť nadviazať osobné kontakty medzi slovenskými a maďarskými podnikateľmi, a v rámci B2B stretnutí, si dohodnúť spoluprácu s konkrétnymi firmami.

BRK SOPK pripravuje na jún tradičné stretnutie v Studenom. Tohtoročnou témou bude Energetická únia, energetická bezpečnosť EÚ a Slovenska a na podujatie prijal pozvanie podpredseda EK Maroš Šefčovič. Ako obvykle je pripravený aj bohatý program a priestor pre neformálne diskusie. Podujatie je naplánované na 15. júna so začiatkom o 15:00 h.

Stretneme sa v Studenom

BRK SOPK pripravuje na jún tradičné stretnutie v Studenom. Tohtoročnou témou bude Energetická únia, energetická bezpečnosť EÚ a Slovenska a na podujatie prijal pozvanie podpredseda EK Maroš Šefčovič. Ako obvykle je pripravený aj bohatý program a priestor pre neformálne diskusie. Podujatie je naplánované na 15. júna so začiatkom o 15:00 h.

Fórum pre nové partnerstvá

ADVANTAGE AUSTRIA v spolupráci s Bratislavskou regionálnou komorou SOPK a BIC Bratislava zorganizovali rakúsko – slovenské kooperačné fórum Centropre 2015 Bratislava, ktoré sa konalo koncom apríla v hoteli Austria Trend na Vysokej ulici. Svojich partnerov pre 15-minútové osobné B2B rozhovory si účastníci B2B stretnutí mohli vybrať už vopred pri online registrácii na podujatie.

Účastníkov privítal a fórum otvoril Mag. Patrick Sagmeister, obchodný radca Rakúskeho veľvyslanectva v Bratislave.

Záujemcovia o spoluprácu s rakúskymi partnermi si pozorne vypočuli odbornú prednášku o podnikateľskom a daňovom práve z úst Mag. Helmuta Rohleho z právnickej firmy /Partner/FAL-CON Daňové poradenstvo a Mag. Vernharda Hagera, LL.M /Partner /Dvořák Hager & Partners.

Po B2B stretnutiach nasledovali neformálne rozhovory a pri rakúskom víne aj nadväzovanie nových kontaktov. LK

Pozvanie do Békéscsaby

Bratislavská regionálna komora SOPK pripravila Slovensko – maďarsko – rumunské Business Fórum, ktoré sa uskutoční v Békéscsabe (Maďarsko) v dňoch 1. - 2. júna 2015. na pozvanie Békéscsabskej obchodnej komory a Maďarsko-rumunskej obchodnej komory.

Súčastou misie je možnosť prezentácie vašej firmy počas plenného zasadnutia s obchodnými komorami. V druhej časti podujatia, 2. 6. 2015, budú rokovania B2B s potenciálnymi obchodnými partnermi z oblasti Békéscsaby, Aradu, Timisoary a Oradey.

Viac informácií: JUDr. Libuša Kollárová, libusa.kollarova@sopk.sk, tel: 02/48291247

Biznis & golf

O golfe sa hovorí ako o športe biznisu. Je to pravda, lebo počas štyroch hodín spoločnej hry sa dajú prebrať naozaj rôzne témy a v uvoľnenej atmosfére. Pripravili sme preto v spolupráci s viacerými partnermi aj z Rakúska pre všetkých vyznávačov tohto krásneho športu zábavnejší spôsob súťaže formou Texas scramble na peknom ihrisku v Piešťanoch. Podujatie sa uskutoční 12. mája a po skončení súťaže je pripravená záhradná slávnosť s cieľom ponúknuť širší networking všetkým účastníkom. Bližšie informácie na tel. číslach 02/48291257 alebo na webe www.basopk.sk.

Exkurzia v Samsung Slovakia

Bratislavská regionálna komora SOPK pripravila v apríli pre svojich členov exkurziu do výrobného závodu spoločnosti Samsung Slovakia s.r.o.

Spoločnosť Samsung Electronics Slovakia, s.r.o., pôsobí v Galante od roku 2002. V súčasnosti je produkcia spoločnosti zameraná najmä na výrobu najmodernejších LCD televízorov s LED technológiou, ktorá umožňuje sledovať obraz v 3D rozlíšení a s funkciou SMART. Neustála modernizácia výroby umožňuje vyrábať stále novšie modely podľa požiadaviek trhu.

V priebehu niekoľkých rokov sa galantský podnik stal najväčším výrobným závodom spoločnosti Samsung v Európe. Za desať rokov vyrobil 60 miliónov produktov a preinvestoval viac než 350 miliónov eur. Galantský Samsung spolu so svojimi priamymi dodávateľmi výrazne pôsobí na úroveň zamestnanosti v regióne.

Za spoločnosť Samsung Galanta nás prijal personálny riaditeľ Ing. Ivan Dugovan, ktorý nás oboznámil činnosťou spoločnosti s dôrazom na starostlivosť o pracovníkov.

Ing. Miroslav Zimek

Slovensko uspelo

so štyrmi výskumnými projektmi

Slovenská akadémia vied, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne a Národné lesnícke centrum.

Slovenská akadémia vied

Hlavným cieľom projektu SAV je vytvorenie spoločného Centra excelentnosti pre aplikácie pokročilých materiálov (CEMEA). Založené bude na dlhodobej spolupráci s Finským technickým výskumným centrom a Helsinskou univerzitou. Projekt zabezpečí udržateľné financovanie a kvalitný výskum v oblasti pokročilých materiálov, ktoré je možné aplikovať v nanotechnológiách, biomedicíne, biotechnológiách, ako aj udržateľnej energetike.

STU Bratislava

Cieľom Centra excelentnosti SlovakiON, na ktorom sa podieľa aj STU v Bratislave, je stať sa vedúcim výskumným centrom vo východnej Európe pre iónové lúče a plazmové technológie v materiálovom inžinierstve a nanotechnológiách. Prístup SlovakiONu k

transferu inovácií a úzka spolupráca s regionálnym priemyslom má prispieť k ekonomickému rozvoju Slovenska. Hlavné zameranie bude v oblasti automobilového a elektronického priemyslu.

Trenčianska univerzita

Projekt TnUAD v Trenčíne s názvom FunGLASS je zameraný na ďalší rozvoj už existujúceho Centra excelentnosti pre keramiku, sklo a silikátové materiály do podoby medzinárodne uznávaného Centra pre funkčné a povrchovo funkčné sklá.

Národné lesnícke centrum

Hlavnými cieľmi posledného z podporených projektov je vybudovať centrum excelentnosti LignoSilva v oblasti lesníctva, spracovania dreva a papierenského a celulózového komplexu zahŕňajúcom dve hlavné inštitúcie - Národné lesnícke centrum vo Zvolene a Výskumný ústav papiera a celulózy v Bratislave v spolupráci s Európskym lesníckym inštitútom ako vedúcou výskumnou organizáciou. ●

Významný úspech zaznamenala Slovenská republika pri získavaní finančnej podpory z európskeho programu Horizont 2020. Spomedzi 31 podporených projektov na budovanie centier excelentnosti v spolupráci so špičkovými výskumnými európskymi inštitúciami a univerzitami sa Slovensko presadilo až so štyrmi projektmi, pričom o podporu sa uchádzalo celkovo 167 projektov z celej Európy. Projekty, ktoré koordinujú slovenské výskumné inštitúcie, tak budú mať k dispozícii na prípravu biznis plánov 1 669 228 eur, z toho slovenskí účastníci 786 041 eur. Úspešnými predkladateľmi projektov sú

OECD pokračuje v podporovaní agrárnej vedy

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) v týchto dňoch vyhlásila výzvu na individuálne vedecké štipendiá a sponzorovanie vedeckých konferencií v rámci Kooperatívneho výskumného programu pre riadenie biologických zdrojov pre udržateľné poľnohospodárske systémy (CRP) na rok 2016. Témy vedeckých štipendií a konferencií:

Prírodné zdroje ako výzva

Trvalá udržateľnosť v praxi

Potravinový reťazec

Posledný dátum podania prihlášky pre obe formy podpory je 10. september 2015.

Vedecké štipendiá sú určené vedeckým pracovníkom z oblastí poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva na riešenie výskumného projektu v inej členskej krajine tohto programu OECD na podporu agrárnej vedy. Ich cieľom je posilniť

medzinárodnú mobilitu a výmenu etablovaných vedeckých pracovníkov v uvedených oblastiach. Štipendium môže trvať 6 až 26 týždňov.

Sponzorovanie vedeckých konferencií je určené pre výskumné ústavy a medzinárodné profesijné združenia z oblastí poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva na organizovanie vedeckých konferencií (seminárov, sympózií, kongresov) vo vlastnej krajine, ktorá musí byť členom programu CRP, s cieľom informovať tvorcov politik, súkromného sektora a akademickej obce o aktuálnych a budúcich vedeckých projektoch, rozvoji a výskumných možnostiach v rámci relevantných tém programu a politických priorít OECD. Z programu OECD hradí účasť vybraných rečníkov (z členských štátov programu) na podujatí formou úhrady ich pobytových nákladov a prepravy.

O obe formy podpory sa môžu uchádzať aj poľnohospodárske komory, univerzity a štátne veterinárne a potravinové správy. Hlavnými kritériami sú kvalita, vedecká excelentnosť, jasnosť témy a víta sa inovačný prístup. Program CRP podporuje od roku 1978 medzinárodnú spoluprácu v oblasti základného a aplikovaného výskumu v sektore pôdohospodárstva (vrátane potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva). Aktuálny mandát programu, ako aj vedecké témy, boli predĺžené do konca roka 2015 a platia aj pre výzvu na rok 2016.

Slovenská republika je členom programu. V roku 2014 Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre získala kofinancovanie vedeckej konferencie z tohto programu. Konferencia s názvom „Udržateľnosť vidieckych oblastí“ je plánovaná na začiatok decembra 2015 v Nitre. ●

Inovácie a túto stranu prináša

SIEMENS

Na dopravu môžeme čerpať

a pol miliardy eur. „Musím s veľkým potešením skonštatovať, že Monitorovací výbor na prvýkrát schválil kľúčový dokument, na základe ktorého sa budú projekty uchádzajúce sa o eurofondy posudzovať. Hlavným cieľom ministerstva bolo nastaviť hodnotiace kritériá tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktoré sú dostatočne pripravené na dosahovanie príslušných špecifických cieľov OPII. Dbali sme na to, aby boli nediskriminačné a transparentné, taktiež aby boli prehľadnejšie pre žiadateľov. Kritériá sú v čo najväčšej možnej miere špecifikované jednoznačne a objektívne tak, aby žiadatelia už vopred mohli posúdiť, či ich projekty majú šancu na úspech,“ uviedla generálna riaditeľka sekcie riadenia projektov MDVRR Denisa Žiláková.

Schválili potrebné dokumenty

Operačný program Integrovaná infraštruktúra má za sebou už druhé zasadnutie Monitorovacieho výboru. Predstavitelia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva financií SR, Európskej komisie a ďalší kľúčovi partneri koncom apríla schválili dokumenty nevyhnutné pre realizáciu projektov v oblasti dopravy a informatizácie.

Monitorovací výbor OPII schválil aj Komunikačnú stratégiu na roky 2014 - 2020. Jej hlavným cieľom je zvýšiť povedomie verejnosti o podpore EÚ pre projekty v oblasti dopravy a informatizácie spoločnosti spolufinancované z OPII. Komunikácia je cieľná na širokú verejnosť, ale aj na odborníkov a prijímateľov pomoci z OPII. Pozitívny dosah pripravovaných a práve začínajúcich eurofondových aktivít bude prezentovaný s využitím širokého spektra nástrojov nadlinkovej aj podlinkovej komunikácie.

Na programe druhého zasadnutia Monitorovacieho výboru bola aj správa o stave plnenia všeobecných aj tematických ex ante kondicionálov. Veľkým úspechom je, že Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 uvádza Európska komisia ako príklad dobrej praxe.

Monitorovací výbor je zložený zo zástupcov Európskej komisie, zamestnancov príslušných ministerstiev, prijímateľov pomoci, ako aj zástupcov regionálnej a miestnej samosprávy, tretieho sektora a ostatných sociálno-ekonomických partnerov. Prizvaní sú aj technickí experti z JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) a zástupca Európskej investičnej banky.

Peniaze pre diaľnice, železnice aj mestá

Pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020 bola z fondov EÚ schválená alokácia vo výške 3,967 miliardy eur. Ná-

Na roky 2014 až 2020 Slovensko môže získať z rozpočtu EÚ až 20,3 miliárd eur, pričom slovenský príspevok bude zhruba 6,8 miliárd, zdôraznil vedúci Zastúpenia Európskej komisie (EK) v SR Dušan Chrenek na Ekofóre na tému ‚Európska daň a vlastné zdroje Európskej únie‘ na pôde Európskeho informačného centra v Bratislave.

Pripomenul, že tvorba rozpočtu EÚ a jeho rozdelenie na jednotlivé oblasti sú vždy predmetom tvrdých diskusií a vyjednávania. „Rozpočet Európskej únie (EÚ) predstavuje približne len 1 percento z hrubého domáceho produktu (HDP) EÚ, ale má zásadný význam pre európske hospodárstvo, súdržnosť EÚ a aj pôsobenie EÚ vo svete,“ zdôraznil Chrenek. „Rozpočet EÚ je veľmi významný aj pre Slovensko, ktoré dostáva značné finančné prostriedky z EÚ. Až 86 percent všetkých verejných investícií je spolufinancovaných z európskeho rozpočtu,“ pripomenul. Súčasný systém je podľa neho zastaraný, zásadne sa nemenil 25 rokov, a komplikovaný.

„Tým, že najväčšia časť prichádza z národných rozpočtov, vytvára aj napätie medzi čistými prispievateľmi a čistými príjemcami. Európska komisia sa preto snaží tento systém zjednodušiť a sprehladniť. Cieľom je, aby mala EÚ

svoje naozajstne vlastné zdroje a bola menej závislá na rozpočtoch členských krajín. Komisia preto navrhla zrušiť vlastný zdroj založený na DPH a zaviesť dva nové vlastné zdroje v podobe výnosu z dane z finančných transakcií a z národného výberu dane z pridanej hodnoty. Zároveň navrhla zjednodušenie korekčných mechanizmov, napríklad britský rabat,“ doplnil Chrenek.

Daň z finančných transakcií by umožnila znížiť príspevky členských štátov podľa hrubého národného produktu. „Otvorila by možnosť finančným inštitúciám podieľať sa férovou mierou na riešení finančnej a hospodárskej krízy, ku ktorej do veľkej miery prispeli. Daň by zároveň odrádzala od špekulatívnych transakcií,“ myslí si Chrenek. Podľa neho je vysoko pravdepodobné, že téma financovania rozpočtu EÚ sa bude na európskej úrovni riešiť práve počas slovenského predsedníctva v EÚ.

Budeme lepšie pripravení

Nový Operačný program Integrovaná infraštruktúra (OPII) bol 28. októbra 2014 schválený Európskou komisiou ako jeden z prvých desiatich operačných programov na programové obdobie 2014 - 2020 v Európskej únii. OPII má možnosť využiť viac ako 4

z fondov únie miliardy eur

ročné spolufinancovanie je vo výške takmer 700 miliónov eur, a tak celková suma, ktorú môže OPII využiť, presahuje 4,5 miliardy eur, čo je najvyššia suma spomedzi všetkých operačných programov Slovenskej republiky. Medzi najvýznamnejšie projekty OPII patrí dobudovanie chýbajúcich úsekov diaľnic D1 a D3, pokračovanie v modernizácii železničnej infraštruktúry po Žilinu a ďalej na východ a sever, obnova regionálnych vlakov a projekty v oblasti verejnej dopravy vo viacerých krajských mestách. Novinkou v operačnom programe sú projekty v oblasti vodnej dopravy. Takmer miliarda eur je určená na projekty v oblasti informatizácie spoločnosti.

Odkrojíme aj z investičného balíka EK?

Doprava je oblasťou, na ktorú by Slovensko rado získalo podporu aj z 315-miliardového investičného balíka Európskej komisie. Investičný plán pre Európu predpokladá uvoľnenie a využitie kombinácie verejných a súkromných zdrojov pre investície do reálnej

ekonomiky počas nasledujúcich troch rokov. Predstavil ho nový predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker. S objemom 315 mld. eur (základ tvorí 16 mld z EÚ, 5 mld z EIB plus ďalšie dobrovoľné príspevky, 315 mld je suma po očakávanej 15 násobnej mobilizácii súkromných zdrojov) s cieľom opäť oživiť rast európskej ekonomiky. Lídri Európskej únie investičný plán jednomyselne schválili na summite Európskej rady v Bruseli 18. – 19. 12. 2014. Kľúčovým prvkom tohto plánu bude Európsky fond pre strategické investície (EFSI), ktorý by mal byť vybudovaný v prvej polovici roka 2015.

Ministerstvo dopravy predložilo projekty za vyše 10 miliárd eur. Všetky projekty majú hodnotu nad 100 miliónov eur a sú realizovateľné v rokoch 2015 až 2017, čo sú základné kritériá definované z úrovne EÚ. V sektore dopravy čaká na posúdenie 37 projektov. Dá sa očakávať, že len obmedzený počet investičných projektov identifikovaných v rámci iniciatívy slovenskou stranou bude mať

reálnu možnosť na ďalšie spracovanie a vlastnú implementáciu v rámci novovytvoreného Európskeho fondu pre strategické investície. V európskom investičnom balíku sa nebude uplatňovať žiadna geografická kvóta a podporu môžu projekty očakávať len na základe kvality.

Národná pracovná Skupina (task force), ktorá zhromaždila slovenské projekty pre potreby európskeho investičného plánu tieto projekty nehodnotila, ani neschvaľovala, nakoľko na to nemala mandát. Posúdenie z hľadiska kvality a rizík sa uskutoční na úrovni EÚ. Slovensko sa pri predkladaní projektov koordinovalo aj s ostatnými krajinami V4, najmä s ohľadom na cezhraničné projekty.

Projekty, ktoré nebudú vybrané do zásobníka projektov EÚ ostanú pre ďalšie využitie podľa Národného investičného plánu, ktorého vznik vládny materiál predpokladá v dohľadnej dobe. Jeho ústredným prvkom má byť Slovenský investičný holding.

Ta/m ●

Slovenská pošta získala prestížne ocenenie SOPK

Slovenská pošta (SP) bola opäť úspešná. Získala „Veľkú cenu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory“ za uplatňovanie etických princípov v podnikaní. Do súťaže, ktorá sa koná pod záštitou Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK), sa zapojilo 18 spoločností. V roku 2014 získala pošta v tejto súťaži čestné uznanie, tento rok už hlavnú cenu.

„Slovenská pošta je najväčší zamestnávateľ na Slovensku, preto si myslím, že by sme mali byť vzorom etiky smerom dovnútra aj vonok. Sme spoločnosť, ktorej 100 percent vlastní štát, preto mám úprimnú radosť z toho, že aj niečo štátne môže byť ocenené. Nie je jednoduché pôsobiť na trhu, byť konkurencieschopný a najmä zachovať zamestnanosť. Veľká vďaka patrí všetkým našim zamestnancom, ktorí svojou poctivou a húževnatou prácou prispeli k získaniu tohto ocenenia,“ povedal generálny riaditeľ Slovenskej pošty Tomáš Drucker.

Cieľom súťaže pod názvom „Veľká cena SOPK“ je oceňovať korektné správanie a vzťahy podnikateľských subjektov vo väzbe na kvalitu cieľov, činností, výrobkov a služieb.

„SP prechádza významnými zmenami. Stratila monopol, stala sa súčasťou trhovej ekonomiky a zároveň sa dokázala pretransformovať do efektívnej, konkurencieschopnej firmy. Pri tom všetkom rieši zložité otázky zamestnanosti. A práve vzťah k zamestnancom považujeme za jedno z dôležitých kritérií pre udelenie tohto ocenenia. Slovenská pošta sa stala dôležitým hráčom na trhu, ktorý je veľmi dôležitý pre Slovensko a zároveň sa dokáže správať veľmi eticky a zodpovedne,“ uviedol predseda SOPK doc. Ing. Peter Mihók, CSc.

Slovenská pošta už druhý rok po sebe skončila v pozitívnych číslach. Rok 2014 uzavrela so ziskom 4,91 mil. Eur pred zdanením, čo predstavuje medziročný nárast zisku o viac ako 12 %. Výnosy SP v roku 2014 dosiahli 305,3 mil. Eur, náklady predstavovali 300,4 mil. Eur. V roku 2014 investovala SP do rozvoja takmer 33 mil. Eur.

Cestný most medzi Komáromom a Komáromom, lepšie spojenie s Viedňou a ďalšie cezhraničné spojenia, ktoré ešte viac prepoja a uľahčia život obyvateľom krajín V4 a Rakúska. Tieto a aj iné projekty boli predmetom nedávnych rokovaní ministrov a štátnych tajomníkov štátov V4 a Rakúska.

Výsledkom je podpísanie Memoranda krajín V4 a Rakúska a podpis vyhlásenia medzi Slovenskom a Rakúskom o dopravnom spojení medzi Bratislavou a Viedňou. Na rokovaní sa zúčastnil aj podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič a eurokomisárka pre dopravu Violeta Bulc.

Päť projektov z rôznych druhov dopravy sme už predložili na schválenie Európskej komisie. Medzi najhlavnejšie patria diaľnica D3 Čadca, Bukov - Svrčinovec a cestný most Komárno – Komárom. Projekty by mali byť schválené zo strany EK tento rok.

Výsledkom stretnutia je aj podpis na modernizáciu cezhraničného železničného úseku s Rakúskom medzi Devínskou Novou Vsou a Marcheggom. Prostredníctvom spoločne odsúhlasených opatrení by sa zároveň malo zlepšiť cestné a koľajové spojenie medzi Bratislavou a Viedňou. Rakúsko je podľa J. Počiatka prirodzený partner pre krajiny V4.

Rokovanie prebiehalo symbolicky v mimoriadnom vlaku na trase z Bratislavy do Žiliny, ktorá je modernizovaná z finančných prostriedkov Európskej únie. Doprava patrí spolu s regionálnym a územným rozvojom a cestovným ruchom ku hlavným oblastiam, na ktoré sa slovenské predsedníctvo vo V4 zameriava. Zástupcovia krajín V4 a Rakúska sa okrem výstavby ciest a diaľnic venovali aj ekologickejšiemu spôsobom dopravy ako je železničné a vodné spojenie.

Najviac kilometrov prídne na cestách

Napriek všetkým plánom na ekologickejšie spôsoby dopravy, ako ich presadzuje EÚ, potrebuje Slovensko v prvom rade dobudovať sieť kvalitných diaľnic a rýchlostných komunikácií. Bez nich je rozvoj regiónov nemysliteľný a rovnako sťažené je aj plnohodnotné prepojenie slovenskej ekonomiky minimálne s Európou. Pozrime sa na niektoré dopravné stavby, ktoré by mali v krátkom čase pomôcť tento problém riešiť.

Diaľnica D1 z Bratislavy do Trnavy má síce aj teraz šesť pruhov, no toto riešenie je iba dočasné. Súťaž na stavebnú firmu, ktorá by ju

Dočkáme sa konečne I

definitívne rozšírila na plnohodnotný šesťpruh, plánuje Národná diaľničná spoločnosť spustiť na prelome rokov 2015 a 2016.

V súčasnosti sa robia na túto stavbu projekčné práce, ktoré by sa mali dokončiť v priebehu tohto roka. Cesta sa musí ešte dobudovať, chýbajú jej odstavňé pruhy a prídne majú aj súběžné cesty.

Ministerstvo dopravy aktuálne hľadá dodatočné zdroje, ako zabezpečiť výstavbu na úsekoch, ktoré nie je možné financovať z eurofondov. V prípade rozšírenia diaľnice D1 do Trnavy by sa mala táto otázka zodpovedať v čase vypisovania súťaže na jej výstavbu. Rozsah a predpokladané náklady na dostavbu cesty má pritom určiť práve pripravovaná projektová dokumentácia.

Diaľnica D1 do Trnavy je tak stále len akoby vo výstavbe. Po jej definitívnom dokončení majú na ceste prídne odstavňé pruhy. Zároveň sa majú vybudovať aj dve cesty, ktoré budú viesť popri šesťpruhu. Pôjde o takzvané kolektory, ktoré by mali zabezpečovať napájanie vodičov z príľahých obcí na šesťprúdovú diaľnicu.

Ako prípravu na túto stavbu podpísala v apríli Národná diaľničná spoločnosť zmluvu na zhotovenie stavby Diaľnica D1 Bratislava – Senec, križovatka Senec nultá etapa. Zmluva bola podpísaná s víťazom tendra, spoločnosťou EUROVIA SK. Rekonštrukcia tejto križovatky bude spolufinancovaná z prostriedkov EÚ prostredníctvom Operačného programu Doprava.

Stavba je riešená ako nultá etapa budúceho rozšírenia úseku D1 Bratislava – Senec na 6-pruh. Zrekonštruovaním križovatky Senec sa výrazne odľahčí doprava pri vstupe do Senca smerom z Bratislavy, predovšetkým počas večernej dopravnej špičky. Prestavbou diaľničnej križovatky Senec sa zabezpečí napojenie všetkých smerov diaľnice D1 a cesty II/503. Celková navrhovaná dĺžka úpravy je 772,4 metra. Stavebné práce sú plánované na šesť mesiacov a cena 2 mil. eur.

Rovnako ako zmluvu na seneckú križovatku podpísala v apríli Národná diaľničná spoločnosť aj zmluvu na zhotovenie stavby na križovatku Triblavina. Zmluva bola podpísaná s víťazom tendra, ktorým je spoločnosť PORR.

Cieľom navrhovanej stavby diaľničnej križovatky je zlepšiť dopravnú situáciu v okolí, nielen na momentálne dotknutom území, ale aj s výhľadom na dobudovanie prepojenia ciest I/61 a II/502. Výstavbu križovatky Triblavina si vyžiadala dopravná situácia v súvislosti s prudko sa rozvíjajúcou urbanizáciou územia v oblasti obcí Chorvátsky Grob - Čierna Voda a Bernolákovo, čo má za následok neúnosné zvýšenie dopravnej záťaže na existujúcej cestnej sieti v území. Stavebné práce sú naplánované na 24 mesiacov.

R7 ako PPP projekt

Na lepšie časy sa začína blýskať aj na pripravovanej rýchlostnej komunikácii R7. Už začiatkom roka informovali zástupcovia re-

zortu dopravy starostov dotknutých obcí smerom na juhovýchod od Bratislavy o výsledkoch štúdie realizovateľnosti, ktorá jednoznačne dokázala, že stavať túto cestu je výhodné prostredníctvom formy verejno-súkromného partnerstva (PPP). V prípade, ak by nebolo možné využiť na výstavbu tejto cesty súkromné zdroje, odložila by sa jej výstavba po roku 2023 kvôli nedostatku zdrojov v štátnom rozpočte aj európskych fondoch.

Diskusia prebiehala aj o ďalšom postupe prác. Už sa rozbehlo aj majetkovo-právne vyrovnanie na úsekoch rýchlostnej cesty R7, kde bolo identifikovaných 2199 vlastníkov pozemkov.

Stavajú sa aj ďalšie úseky

Národná diaľničná spoločnosť v marci oficiálne začala s razením tunela Považský Chlmec, ktorý je súčasťou diaľnice D3 Žilina, Strážov – Žilina, Brodno.

Celková dĺžka tunela bude 2 218 metrov. Pri stavbe sa vyrazí takmer 420 tisíc m³. Tunel bude vybavený moderným komunikačným a monitorovacím systémom. Predpokladaná

Vybudovaním 4,25 kilometrového úseku sa výrazne zlepši doprava v meste Žilina. Vyťažené úseky, predovšetkým na cestách I/11 a I/18, sa odľahčia. Odklonením dopravy mimo mesta dôjde k zvýšeniu plynulosti a rýchlosti prejazdov v smere sever – juh pre medzinárodnú a vnútroštátnu dopravu.

Stavbu tvoria prevažne mosty a tunel. Súčasťou projektu sú dva mostné objekty, z toho jedna náročná 1,4 km dlhá estakáda ponad Hričovskú priehradu. Estakáda bude stáť na 57 pilieroch, z nich 35 bude vo vode. Samotná realizácia mostov na tomto úseku diaľnice D3 sa realizuje z prístupovej komunikácie, ktorá je naspaná do priehrady zo štrkopieskov a slúži ako obslužná komunikácia pre realizáciu estakády.

Úsek diaľnice D3 Žilina, Strážov – Žilina, Brodno bude postavený za necelých 255 miliónov eur a financovaný z Kohézneho fondu, prvá fáza z Operačného programu Doprava (2007-2013) a druhá fáza z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (2014-2020). Zmluvné ukončenie výstavby je naplánované na leto 2017.

NDS začala v apríli aj so stavbou mimoúrovňovej križovatky s diaľničným privádzacom na D1 v Novej Polhore, medzi križovatkami Lemešany a Budimír. Zmluvu na zhotovenie stavby podpísala s víťazom tendra, ktorým je spoločnosť Doprastav. Výstavba diaľničného privádzacza v hodnote vyše sedem miliónov eur bude spolufinancovaná z Kohézneho fondu. Stavba diaľničného privádzacza povedie cez katastrálne územie obcí Šarišské Bohdanovce, Nová Polhora a Ploské. Lepšie dopravné napojenie na komunikáciu nadregionálneho významu, čo umožní križovatka Nová Polhora, prispeje k rozvoju dotknutého územia. Stavebné práce sú plánované zhruba na desať mesiacov.

Peniaze z eurofondov urýchľujú výstavbu

Ďalšia dobrá správa prišla v marci z Bruselu. Európska únia prispeje Slovensku z eurofon-

dov na výstavbu úseku diaľnice D1 Hubová – Ivachnová, ktorý je obchvatom mesta Ružomberok. Motoristom začne slúžiť už o dva roky.

Súhlasné stanovisko znamená, že Európska únia Slovensku preplatí vyše 169 miliónov eur z celkových oprávnených nákladov projektu, zvyšok je hradený zo štátneho rozpočtu.

Ide o jeden z posledných úsekov na diaľnici D1, ktorá spája východ a západ našej krajiny. Už o dva roky prestanú prúdiť cez mesto desaťtisíce áut a cesta zo Žiliny do Tatier, Popradu a ďalej na východ bude zasa o niečo kratšia, ale najmä bezpečnejšia a plynulejšia. Úsek v dĺžke 15,28 km sa začína v križovateľke Hubová, kde nadväzuje na pripravovaný úsek D1 Turany – Hubová. Končí sa pri obci Ivachnová a pokračuje ťahom D1 Ivachnová – Liptovský Mikuláš. Prostredníctvom križovatiek bude diaľnica prepojená s cestou I/59 smerom na Oravu a Ružomberok. Na trase bude 21 mostov a tunel Čebrať s dĺžkou 2 km. Projekt bude rozdelený na viac fáz a bude financovaný z programového obdobia 2007-2013 (Operačný program Doprava) a z programového obdobia 2014 – 2020 (Operačný program Integrovaná infraštruktúra).

Pokračuje sa aj na juhu

Vďaka peniazom z eurofondov pokračuje aj výstavba na rýchlostnej komunikácii R2 zo Zvolena na východ. Schválenie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na úsek Pstruša – Kriváň zo strany Bruselu znamená definitívne, že až 85 percent z oprávnených nákladov sa zaplatí z Kohézneho fondu EÚ. Obchvat Detvy bude vďaka tomu dokončený už v tomto roku.

Úsek v celkovej dĺžke 10,375 km sa začína v katastri obce Pstruša a plynulo nadväzuje na úsek R2 Zvolen, východ – Pstruša, ktorý je tiež vo výstavbe. Projekt obsahuje 13 nových mostov (10 na rýchlostnej ceste, 3 na privádzachi) a 3 križovatky rýchlostnej cesty R2 (z toho 2 mimoúrovňové), protihlukové zábrany, atď.

mz ●

epších ciest?

intenzita dopravy v tuneli je viac ako 8 tisíc vozidiel počas 24 hodín.

Zaujímavosťou stavby je, že uprostred celkovej dĺžky tunela je otvorená stredová stavebná jama, ktorá umožňuje razenie obidvoma smermi (na východ aj západ). Razenie tunela tak bude možné z viacerých smerov naraz (zo západného portálu na východ, z východného portálu na západ a zo stredovej jamy obidvoma smermi).

V roku 2015 budú v okolí Žiliny vo výstavbe až štyri diaľničné tunely (Považský Chlmec, Žilina, Ovčiarsko a Višňové) v celkovej dĺžke takmer 13 kilometrov.

Z bratislavského letiska odlieta viac cestujúcich

Za prvé tri mesiace tohto roka prešlo cez Letisko M. R. Štefánika spolu v pravidelnej aj nepravidelnej doprave 215 419 cestujúcich, čo predstavuje nárast o 32 % v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku.

„Je to najlepší prvý kvartál od doby, keď svoju činnosť ukončila spoločnosť SkyEurope,“ poznamenal generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Letiska M. R. Štefánika Ivan Trhlík. „Už teraz môžeme povedať, že sa napĺňajú naše predpoklady o náraste počtu prepravených cestujúcich v roku 2015. V januári 2015 vzrástol počet prepravených pasažierov o 26 % v porovnaní s januárom 2014 a vo februári a v marci 2015 vzrástol počet pasažierov o 36 % v porovnaní s februárom a marcom 2014,“ doplnil Trhlík.

Počet cestujúcich v pravidelnej doprave vzrástol v 1. kvartáli o 25 % v porovnaní s minulým rokom. Podieľal sa na ňom najmä prepravca Ryanair, ktorému stúpol počet vybavených pasažierov o takmer 40 % v porovnaní s 1. kvartálom 2014, aj letecká spoločnosť České aerolínie, ktorej stúpol počet prepravených pasažierov o 5 % v porovnaní s 2014.

Medzi 3 najobľúbenejšie destinácie podľa počtu prepravených pasažierov za prvé 3 mesiace roka 2015 patrili Londýn-Stansted, Dublin a Miláno-Bergamo. Rovnako vzrástol aj počet pohybov lietadiel na bratislavskom letisku. V prvom štvrtroku 2015 vykonali prepravcovia spolu 4 212 pohybov lietadiel, čo predstavuje nárast o 9 % oproti minulému roku.

Prispelo k tomu aj otvorenie bázy nízkonákladovej leteckej spoločnosti Ryanair.

Bázu otvorila spoločnosť takmer po 10 rokoch od svojho pôsobenia na letisku s nástupom letného letového poriadku, ktorý vstúpil do platnosti v nedeľu 29. marca 2015.

Na letisku v Bratislave budú od teraz 2 bázo- vané lietadlá spoločnosti, ktoré budú skoro ráno z Bratislavy odlietať, obslúžia viaceré destinácie v rámci Európy a večer priletia späť, aby ráno opäť z Bratislavy vykonali ďalšie lety podľa letového poriadku. Vybrané lety vybavuje slovenská letecká spoločnosť Air Explore, v pláne je umiestniť na bratislavskej báze v budúcnosti aj ďalšie lietadlá. Vďaka bázo- vaným lietadlám majú cestujúci teraz k dispozícii lepšie časy letov, a to skoré rané a neskoré večerné lety, aby sa mohli dostať do destinácie a z nej vo výhodnejšom čase.

Vďaka báze zároveň letecká spoločnosť otvorila v letnom letovom poriadku 2 nové linky do Atén a Madridu (3 x týždenne) a od zimného letového poriadku, konkrétne od 27. októbra 2015, otvorí aj novú linku do Berlína s frekvenciou 7 x týždenne (1 x denne).

Báza by mala priniesť takmer 1 milión prepravených cestujúcich spoločnosťou Ryanair v roku 2015 z letiska BTS a doň, teda o takmer 200 tisíc viac ako vlani. Cestujúci leteli s leteckou spoločnosťou Ryanair v minulom roku najviac do miest Londýn, Dublin, Miláno, Brusel, Rím a z nich do Bratislavy. Počas platnosti letného letového poriadku, teda od 29. 3. 2015 do 24. 10. 2015, bude Ryanair prevádzkovať z Bratislavy a do nej spolu 17 destinácií.

„Otvorenie bázy leteckej spoločnosti Ryanair na letisku v Bratislave považujeme za významný úspech, ktorý sa podarilo súčasnému vedeniu dosiahnuť. Ryanair je pre nás dlhodobý, férový a stabilný partner. Spoluprácu s ním si veľmi vážime. Cestujúcim vďaka otvoreniu bázy môžeme z bratislavského letiska ponúknuť nové spojenia, viac frekvencií a výhodnejšie časy ich letov,“ povedal Ivan Trhlík. ts ●

Doprava hnacím motorom zamestnanosti

Ako čo najefektívnejšie využiť prínosy jednotného európskeho železničného priestoru (tzv. štvrtý železničný balík) či napomôcť k rastu pracovných miest v EÚ prostredníctvom dopravnej politiky hovorili na marcovom stretnutí v Bruseli predstavitelia Rady ministrov pre dopravu, telekomunikácie a energetiku (TTE).

„Je potrebné vytvoriť konkurenčné prostredie, aby systém železničnej dopravy naplno využil svoje kvalitatívne výhody voči iným dopravným systémom. Je to jedna z rozhodujúcich podmienok, aby sa tento sektor stal efektívnejším a menej nákladným pre objed-

návateľa služieb a zároveň bol atraktívnejšou voľbou pre používateľa, teda cestujúceho,“ povedal v rozprave vedúci slovenskej delegácie, štátny tajomník ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja František Palko.

Predstavitelia Rady ministrov sa zhodli na tom, že jednou zo základných úloh EÚ je tvorba pracovných miest a ekonomického rastu. Hnacím motorom má byť v tomto prípade doprava, ktorá zohráva kľúčovú úlohu pre konkurencieschopnosť a zamestnanosť v EÚ.

„Slovenská republika považuje efektívny rozvoj dopravy za základ fungujúceho európ-

skeho hospodárstva. SR má zavedený mýtny systém, ktorý pomáha riešiť preťaženie infraštruktúry a jej financovanie. V rámci verejno-súkromného partnerstva sme úspešne realizovali projekt, ktorého model je založený na platbe štátu za dostupnosť, pričom časť nákladov pokrývajú platby z mýta,“ povedal F. Palko.

Ministri EÚ za rovnako kľúčovú úlohu pre rast zamestnanosti označili aj letecký sektor, ktorý je nevyhnutné naďalej podporovať. Výsledkom má byť čo najjednoduchšie a najpohodlnejšie cestovanie nielen v Európe, ktorého spoločným kľúčovým menovateľom bude bezpečnosť. ts ●

Cenová vojna a vlaky zadarmo – kto z koho?

Azda ešte nikdy nebola hladina osobnej dopravy tak rozbúrená, ako v ostatných mesiacoch. Najmä na železnici, ale následne aj v autobusovej preprave. Nielenže štátnym železničiarom pribudla súkromná konkurencia v podobe žltých expresov RegioJetu na lukratívnej trati Bratislava - Košice, ale pribudlo rozhodnutie vlády o vlakoch zadarmo pre študentov a dôchodcov, ku ktorým pribudli 50-percentné zľavy na týždenné alebo mesačné predplatené lístky pre pracujúcich. To všetko poriadne zamávalo trhovým prostredím na Slovensku. Z hľadiska cestujúcej verejnosti by mohlo všetko vyzeráť v poriadku. Ale nie je. Po prvé viedla cenová vojna súkromného a štátneho prepravcu k rušeniu niektorých spojov na železnici, po druhé sa zhoršila dostupnosť vlakov najmä vo vyťažených vlakoch a v neposlednom rade na všetky tieto opatrenia doplatili autobusy, ktorým sa znížil počet cestujúcich. Pôvodcu tohto stavu hľadá každý u toho druhého, jedno je však isté – hoci zdravá konkurencia pomáha spotrebiteľom, deformované trhové prostredie (vrátane dumpingových cien a štátnych zásahov) prináša so sebou veľké problémy.

Prvá obeť – IC vlaky

Štátna Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. (ZSSK) od 15. apríla znížila počet svojich IC vlakov z Bratislavy do Košíc a späť z troch na dva páry v pracovných dňoch. Týždenne tak bude prevádzkovať 25 namiesto 41 expresných vlakových spojov jazdiacich bez podpory štátu. Generálny riaditeľ ZSSK Pavol Gábor toto rozhodnutie v marci zdôvodnil tým, že odmietajú nezmyselnú cenovú vojnu, ktorú na uvedenej trase podľa neho rozpútal súkromný dopravca RegioJet. ZSSK zredukovala aj počet IC vlakov cez víkend, pričom v sobotu nebude jazdiť žiadny. Víkendový IC Šarišan z Bratislavy do Prešova a Humenného zostal zachovaný. Štátna IC vlaky by po obmedzení mali najazdiť za týždeň 11,3 tisíce vlakových kilometrov namiesto 18,4 tisíce kilometrov. RegioJet odmietol obvinenie zo začatia ce-

novej vojny, následkom čoho musel štátny prepravca redukovať počet svojich IC vlakov z Bratislavy do Košíc. Súkromný prepravca uviedol, že všetky zľavy a zvýhodnené cestovné ponúka cestujúcim najmä preto, aby cenovo dokázal konkurovať ZSSK. Štátna spoločnosť podľa RegioJetu navyše uplatňovala v IC vlakoch podnákladové ceny, ktoré s bezplatnou prepravou v rýchlikoch poškodzujú akéhokoľvek prichádzajúceho konkurenta.

RegioJet pokračuje, ale...

RegioJet síce požiadal o pridelenie kapacít na linku do Košíc aj na ďalší rok, no napriek tomu pripúšťa zrušenie linky do Košíc. „RegioJet svoje investície plánuje z dlhodobého hľadiska a aj na Slovensku má záujem svojim cestujúcim dlhodobu ponúkať kvalitný servis a o triedu lepšie služby,“ uviedol hovorca spoločnosti Tomáš Bořuta. RegioJet zároveň informoval, že prípadné rušenie svojich IC vlakov, ktoré medzi Bratislavou a Košicami jazdia od 14. decembra 2014, je iba krajným riešením. Môže sa tak podľa prepravcu stať pre nezodpovednú politiku štátu v tejto oblasti. „Stopercentné zľavy pre sociálne skupiny, ktoré kompenzuje vláda iba štátnemu prepravcovi v rýchlikoch, absolútne rozbili trhové prostredie, na čo v konečnom dôsledku môže najviac doplatiť cestujúca verejnosť,“ informoval Bořuta. „Takéto konanie zo strany vlády môže mať za následok, že zo slovenských železníc zmizne kvalitný servis a nadštandardné služby, ktoré spoločnosť RegioJet na Slovensko priniesla,“ uzavrel.

Druhá obeť - autobusy

Bezplatná vlaková preprava študentov a dôchodcov má výrazne negatívne až likvidačné dopady na diaľkovú autobusovú dopravu a čiastočne ovplyvňuje aj regionálne autobusové spoje. Ako informovali predstavitelia Zväzu autobusovej dopravy (ZAD), počet cestujúcich v diaľkovej autobusovej doprave od októbra 2014 do januára 2015 klesol priemerne o

17,35 percenta. Vlni v novembri bol úbytok ľudí do 10 percent.

„Je otázkou času, kedy budú diaľkové linky obmedzované ešte vo väčšom rozsahu,“ povedal prezident ZAD Peter Pobeha. „Žiaľ, toto bude mať priamy dopad na stratu spojenia pre cestujúcich, ktorí využívajú diaľkové autobusové linky na kratšie vzdialenosti, alebo tam, kde trasa autobusovej linky nie je blízko vlaku,“ dodal.

Autobusové spoločnosti prevádzkujú diaľkovú prepravu bez akýchkoľvek príspevkov z verejných zdrojov. Na základe vyhodnotenia dopadov opatrenia vlády o vlakoch zadarmo pre študentov a dôchodcov prehodnocujú ďalšie prevádzkovanie vybraných diaľkových liniek s cieľom zastaviť straty z tejto činnosti.

...a čo cestujúci?

Úbytok cestujúcich v prímestskej autobusovej doprave, ktorú objednávajú a finančne podporujú samosprávne kraje, dosiahol v januári priemerne 2,69 percenta. V novembri predstavoval pokles 2 percentá. „Pokles cestujúcich sa teda oproti poslednému porovnaniu mierne zvýšil, ale nie je zásadný,“ uviedol ZAD.

„U obyvateľov, ktorí cestujú každodenne do práce a školy, hrá hlavnú úlohu vyhovujúca ponuka spojov a časov odchodov autobusu, blízkosť zastávok autobusu k domovu, práci či škole a tiež čas, ktorý sú ľudia ochotní tráviť cestovaním a najmä bez prestupov,“ dodal ZAD.

Ako sa celý tento kolotoč skončí ukáže čas. Zväz autobusovej dopravy informoval, že má eminentný záujem o zlepšenie služieb verejnej osobnej dopravy obyvateľstvu. Nezaštupiteľnú úlohu má podľa neho spolupráca medzi vlakovou a autobusovou dopravou, aj keď výrazné zľavy na cestovnom vo vlakoch priestor na hľadanie dobrých dopravných riešení znižujú.

Verejnú dopravu, dodal ZAD, je potrebné podporiť ako celok vrátane autobusovej dopravy, preto opätovne navrhol ministerstvu dopravy rokovanie, na ktorom by si dohodli spoločný postup. mz ●

Vzniká Vyšehradský patentový inštitút

Za účasti podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Lajčáka a zástupcov viacerých veľvyslanectiev vo februára tohto roka v Paludáiho paláci v Bratislave slávnostne podpísali Dohodu o Vyšehradskom patentovom inštitúte. Podpísali ju Josef Kratochvíl, predseda Úradu priemyselného vlastníctva ČR, Miklós Bendzsel, predseda Maďarského úradu duševného vlastníctva, Alicja Adamczaková, predsedníčka Poľského patentového úradu a Ľuboš Knoth, predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR.

Štvorstranná Dohoda o Vyšehradskom patentovom inštitúte je výsledkom niekoľko-ročného úsilia patentových a známkových úradov Vyšehradskej skupiny (V4). Znamená podporu inovácií a kreativity, ekonomického rastu a konkurencieschopnosti v regióne strednej a východnej Európy. Prihlasovatelia z krajín V4 budú môcť jednoduchšie a lacnejšie chrániť svoje inovácie, predpokladá sa, že poplatky spojené s podaním medzinárodnej prihlášky klesnú.

Podpisu Dohody o Vyšehradskom patentovom inštitúte (VPI) predchádzalo niekoľko kôl expertných rokovaní o jej návrhu, počas ktorých sa prerokovali a schválilo znenie všetkých článkov dohody. Návrh na jej uzatvorenie postupne schválili vlády krajín Vyšehradskej skupiny - v Maďarsku 5. decem-

bra 2014, na Slovensku 10. decembra 2014 (uznesenie vlády SR č. 626/2014), v Česku 28. januára 2015 a v Poľsku 25. februára 2015.

VPI bude plniť funkciu orgánu pre medzinárodnú rešerš (ISA) a medzinárodný predbežný prieskum (IPEA) podľa Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT), ktorá umožňuje získať medzinárodnú ochranu na vynálezy a technické riešenia. VPI pritom vhodne využije súčasné kapacity národných patentových úradov. Pre prihlasovateľov z krajín

V4 – Slovenska, Česka, Poľska a Maďarska, zaistí VPI vykonanie medzinárodnej rešerše a získanie predbežného názoru na možnosť získať patent na ich vynález.

Zmluva o patentovej spolupráci hrá kľúčovú úlohu pri získavaní patentovej ochrany v zahraničí, najmä vtedy, ak sa takáto

ochrana požaduje súčasne vo viacerých štátoch. Podanie jednej medzinárodnej prihlášky namiesto viacerých individuálnych národných alebo regionálnych patentových prihlášok zaistí právo prednosti a možnosť žiadať o patentovú ochranu (alebo o iný druh ochrany na vynálezy a technické riešenia podľa národnej legislatívy príslušného členského štátu) vo všetkých 148 zmluvných štátoch PCT.

Veľkou výhodou pre prihlasovateľov bude možnosť komunikácie v ich materinskom jazyku. Predpokladá sa zníženie nákladov spojených s poplatkami za PCT prihlášku o 25 % pre firmy a o 37 % pre fyzické osoby, čo by na druhej strane malo prispieť k zvýšeniu počtu podaných medzinárodných prihlášok z krajín V4. Malé a stredné podniky, univerzity alebo výskumné organizácie z regiónu budú môcť efektívnejšie využívať systém medzinárodného prihlasovania vynálezov a technických riešení podľa Zmluvy o patentovej spolupráci. Uľahčí im to prístup k tomuto systému a následnému udeleniu patentu (alebo iného druhu ochrany na vynálezy a technické riešenia podľa národnej legislatívy príslušného členského štátu) vo viacerých krajinách.

Dohoda o Vyšehradskom patentovom inštitúte je významným krokom k zlepšeniu služieb pre záujemcov o medzinárodnú patentovú ochranu. VPI začne pôsobiť ako orgán pre medzinárodnú rešerš a pre medzinárodný predbežný prieskum po jeho schválení Zhromaždením Medzinárodnej únie pre patentovú spoluprácu v rámci Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) a následnej ratifikácii Dohody o VPI národnými parlamentmi krajín V4.

Predpokladá sa, že Vyšehradský patentový inštitút ako medzivládna organizácia krajín V4 začne písať svoju históriu v roku 2016. Sídlo bude mať v Budapešti. ●

Hostia z Japonska v ÚPV SR

Predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR Mgr. Ľuboš Knoth privítal 11. marca v Banskej Bystrici japonskú delegáciu v zložení Takuya Tanabu (2. zprava), riaditeľ sekcie duševného vlastníctva JETRO (Japan External Trade Organisation)¹ a Hideaki Shimada, zástupca riaditeľa kancelárie riadenia kvality Japonského patentového úradu (JPO); v úlohe pozorovateľa na stretnutí bola Katalin Miklóová, vedúca farmaceutickej a poľnohospodárskej sekcie Maďarského úradu duševného vlastníctva.

Návšteva sa uskutočnila v súvislosti s podpísaním Dohody o Vyšehradskom patentovom inštitúte. Totiž, pred vymenovaním VPI za orgán pre medzinárodnú rešerš a pre medzinárodný predbežný prieskum Zhromaždením Medzinárodnej únie pre patentovú spoluprácu a schválením Valným zhromaždením členských štátov Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) sa vyžaduje asistencia jedného alebo viacerých už fungujúcich medzinárodných orgánov zameraných na rešerš a predbežný prieskum. V prípade Slovenska aj Maďarska bol určený JPO.

Cieľom návštevy hostí z Japonska bolo teda posúdiť pripravenosť ÚPV SR na plnenie funkcií spomínaných orgánov v rámci Vyšehradského patentového inštitútu a prediskutovať prípadnú pomoc zo strany JPO. (zv) ●

¹ JETRO (Japan External Trade Organisation) je japonská vládna organizácia zameraná na rozvoj obchodu a investícií. Jej cieľom je rozvíjať obchodné vzťahy. Má pobočky na celom svete, v Európe je ich 16, <http://www.jetro.go.jp/en/jetro/worldwide/europe>.

Túto stránku sponzoruje

najväčší výrobca stavebných profilov na Slovensku.

PRÁVNA PORADŇA

Sme startupová firma a vznikli nám zo zákona o ochrane osobných údajov povinnosti, vyplývajúce zo spracovania osobných údajov fyzických osôb, ktoré sú v našom systéme registrované. Chcel by som požiadať o bližšiu identifikáciu zodpovednej osoby, čo má obsahovať jej poverenie a či na to potrebuje nejaké povolenie štátneho orgánu.

Všetky informácie, na ktoré sa pýtate, sa nachádzajú v zákone 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov v aktuálnom znení. Zodpovedná osoba je fyzická osoba (prípadne aj viac osôb) spôsobilá na právne úkony, bezúhonná, musí mať platné potvrdenie Úradu na ochranu osobných údajov SR o absolvovaní skúšky na výkon funkcie zodpovednej osoby a je Vami písomne poverená vykonávať

dohľad nad ochranou osobných údajov. Taktó poverená osoba dozerá na spracovávanie osobných údajov v súlade so zákonom a má právo prístupu do informačných systémov. Nemusí ísť o zamestnanca, môže to byť aj externá osoba. Táto osoba je povinná zabezpečovať dohľad nad dodržiavaním zákonných ustanovení pri spracúvaní osobných údajov a zabezpečuje potrebnú súčinnosť s úradom pri plnení úloh, ktoré má v pôsobnosti.

Fyzická osoba môže byť poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov a vykonávať činnosť zodpovednej osoby až po úspešnom absolvovaní skúšky na Úrade na ochranu osobných údajov SR a skúška je bezplatná.

Poverenia na výkon funkcie zodpovednej osoby musí obsahovať:

- identifikačné údaje prevádzkovateľa,

- titul, meno, priezvisko a dátum narodenia poverenej zodpovednej osoby,
- dátum začiatku platnosti poverenia zodpovednej osoby,
- vyhlásenie prevádzkovateľa o tom, že poverená osoba spĺňa predpoklady podľa tohto zákona,
- číslo potvrdenia o absolvovaní skúšky a dátum vydania potvrdenia,
- výslovný súhlas s poverením a podpis poverenej zodpovednej osoby,
- odtlačok pečiatky prevádzkovateľa,
- dátum vyhotovenia poverenia,
- podpis štatutárneho orgánu prevádzkovateľa, alebo inej osoby oprávnenej konať v mene prevádzkovateľa.

Po poverení zodpovednej osoby musíte písomne informovať úrad do 30 dní.

D. Grznárik

Aj Vás sa možno týka WHISTLEBLOWING

Len málo firiem vie, že od 1. januára 2015 sa stal účinným zákon č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach, súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti, ktorý je obdobou anglosaskej úpravy whistleblowingu u nás.

A ešte menej firiem vie, že oznamovanie protispoločenskej činnosti sa týka všetkých zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú najmenej 50 zamestnancov a zamestnávateľov, ktorí sú orgánom verejnej moci.

Pojem WHISTLEBLOWING má pôvod v anglosaskej právnej úprave, konkrétne v False Claim Act (USA 1863) a Public Interest Disclosure Act (Veľká Británia 1998).

WHISTLEBLOWING je v európskom kontexte chránený v rámci čl. 10 DoOLPaS a Európsky súd pre ľudské práva vydal už viac rozsudkov, týkajúcich sa slobody prejavu a neoprávneného skončenia pracovného pomeru. A napriek tomu, že v roku 2010 prijatá rezolúcia RE o ochrane oznamovateľov (2010) a tiež Dohovor OSN v boji proti korupcii – čl. 32 a 33 odporúčajú zabezpečiť ochranu oznamovateľov, väčšina štátov EÚ nemá zatiaľ komplexnú právnu úpravu. Slovensko je jedným zo štátov, ktoré danú úpravu prijalo.

Od 1.7.2015 sú teda všetci zamestnávateľia, ktorí zamestnávajú najmenej 50 zamestnancov a zamestnávateľia, ktorí sú orgánom verejnej moci, povinní:

- zriadiť vnútorný systém vybavovania podnetov a oznámení
  - ustanoviť osobitný organizačný útvar, alebo osobu v priamej podriadenosti štatutárneho orgánu na prijímanie, evidenciu a prešetrovanie podnetov a oznámení, pričom túto osobu môže nahradiť aj externý subjekt
  - v prípade potreby zmeniť organizačnú štruktúru
  - vydať vnútorný predpis, v ktorom určia podrobnosti o
    - obsahu oznámenia
    - forme podávania podnetov a prístupnosti aspoň jednej formy 24 hod. denne
    - preverovaní podnetov a oprávneniach zodpovednej osoby pri preverovaní podnetov
    - zachovaní mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá podala podnet
    - podmienkach evidovania podnetov
    - oboznamovaní osoby, ktorá podala podnet, s výsledkom jeho preverenia
    - spracúvaní osobných údajov podľa zákona o ochrane osobných údajov
    - lehote na prijatie a prešetrenie podnetu
- Zákon okrem iného stanovuje povinnosť viesť evidenciu podnetov po dobu 3 rokov odo dňa doručenia v presne definovanom rozsahu a sankcie za uvedené povinnosti až do výšky 20 000,- €. dg ●

Okrúhly stôl Ruská federácia

Bratislavská regionálna komora SOPK spoločne s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Moskve pripravili Okrúhly stôl (s diskusiou) Ruská federácia.

Podujatie sa uskutoční 4. mája 2015 v BRK SOPK (budova Kerametalu) na Jašíkova 6 a začne sa o 9,00 hod.

Hostom okrúhleho stola je Igor Derco, ekonomický diplomat veľvyslanectva SR v Moskve, ktorý bude odpovedať na otázky o možnostiach exportu do Ruskej federácie, ako si založiť spoločnosť, v akých sektoroch sú odbytové možnosti a aké sú obchodné zvyklosti a kultúrne odlišnosti v tejto krajine. LK ●

Bratislavská regionálna komora SOPK, v snahe predísť komplikáciám a sankciám, pripravila v spolupráci s Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o. **dňa 27. mája 2015** seminár **Whistleblowing na pracovisku – ohlasovanie nekalých praktík**. Lektorkou seminára bude JUDr. Zuzana Štekláčová, LL.M.

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich aktivít konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

6. máj 2015

Preferenčný pôvod tovaru v medzinárodnom obchode

Lektor: Ing. Petr Šamša, Mgr. Jozef Vaško

19. máj 2015

Mediálny tréning pre predstaviteľov spoločnosti a ich hovorcov

Lektor: PhDr. Ľubica Mižičková

20. - 22. máj 2015

Základný odborný colný kurz – minimum colného deklaranta

Lektor: Mgr. Jozef Vaško, Bc. Igor Lebedzik

26. máj 2015

Chemická legislatíva: CLP klasifikácia zmesí 2015 Karty bezpečnostných údajov a etikety

Lektor: PaedDr. Alena Pilváňová

27. máj 2015

Whistleblowing na pracovisku – ohlasovanie nekalých praktík

Lektor: JUDr. Zuzana Štekláčová, LL.M.

28. máj 2015

Zákonník práce po najnovších novelách

Lektor: Marta Weberová

Zahraničné aktivity

4. máj 2015

Okrúhly stôl Ruská federácia - Igor Derco, ekonomický diplomat

1. a 2. jún 2015

Slovensko – maďarsko – rumunské Business fórum - Békéscsaba

1. jún 2015

Konzultačný deň Dánsko - Daniela Bezáková, ekonomický diplomat

3. jún 2015

Konzultačný deň Juhoafrická republika - Katarína Králiková, ekonomický diplomat

Iné aktuálne ponuky

NOVINKA – Online elektronické aukcie cez našu regionálnu komoru - najefektívnejší preukázateľný spôsob zníženia prevádzkových nákladov ako následok najnižšej ceny nakupovanej komodity v čase nákupu.

Zaručený elektronický podpis a elektronický podpis – externá registračná autorita, vykonávajúca certifikačné činnosti a poskytujúca akreditované certifikačné služby

Preverte si partnera - služba poskytuje vysoko kvalitné informácie, analýzy a správy efektívne využiteľné pre majiteľov, konateľov či TOP manažérov firiem na podporu nástrojov risk manažmentu každého podnikateľského subjektu.

Vystavovanie ATA karnetov - unifikovaný colný dokument pre tranzit a dočasný dovoz tovarov do tretích krajín bez cla

Osvedčovanie o pôvode tovaru - služby pre zjednodušenie Vášho zahraničného obchodu

Klub podnikateľov Bratislavskej regionálnej komory a **Klub mladých podnikateľov** – tematické klubové stretnutia členov BRK SOPK

Platforma „Žena v podnikaní“

BOJUJEME ZA VÁS

SOPK posúdila v rámci legislatívnej činnosti tieto návrhy zákonov:

- návrh zákona o jednotnom informačnom systéme v cestnej doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení zákona č. 214/2014 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 531/2011 Z. z.,
- návrh zákona o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci (zákon o štátnej pomoci).

SOPK pripomienkovala tiež:

- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2015,
- vyhlášku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o energetickom audite,
- návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 237/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupe Slovenského pozemkového fondu pri poskytovaní náhradných pozemkov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 83/2011 Z. z., návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky.

Viete že...?

...v januári 2009 vstúpilo do platnosti nové Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, tzv. CLP (Classification, Labelling and Packaging). Nariadenie CLP aplikuje terminoló-

giu, hodnotenie, princípy a kritériá Globálneho Harmonizovaného Systému (GHS) a zároveň zahŕňa ustanovenia o klasifikácii a označovaní, uvedené v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006 (REACH). Tak ako predchádzajúca legislatíva, aj Nariadenie CLP je plánované ako samostatný klasifikačný systém, určený predovšetkým pre podniky a priemysel. Toto na-

riadenie, po vstupe do platnosti, zároveň špecifikuje konečné termíny klasifikácie podľa pravidiel CLP pre klasifikáciu zmesí do 31. mája 2015.

Od 1. júna 2015:

- sa musia látky klasifikovať len podľa ustanovení nariadenia CLP;
- sa musia zmesi klasifikovať, označovať a baliť iba podľa ustanovení nariadenia CLP, ale zmesi

už klasifikované, označené, zabalené podľa ustanovení smernice o nebezpečných prípravkoch a uvedené na trh (t. j. vyskladnené) do 1. júna 2015 sa musia iba znovu označiť a znovu zabaliť do 1. júna 2017;

- sa musí na karte bezpečnostných údajov uviesť klasifikácia látok a zmesí podľa ustanovení nariadenia CLP.

dg

15. 05. 2015, piatok

- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb **za predchádzajúci mesiac** a oznámenie správcovi dane, v súlade s rozhodnutím správcu dane,
- odvod dane z príjmov vyberanej zrážkou **za predchádzajúci mesiac**, predložiť výkaz o zrazení a odvedení dane a zaplatiť daň.

20. 05. 2015, streda

- registračná povinnosť pre DPH pre zdaniteľnú osobu, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku alebo ak nemá také miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, v prípade, ak obrat za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov dosiahol hodnotu 49 790 eur.

25. 05. 2015, pondelok

- povinnosť podať daňové priznanie **k dani z pridanej hodnoty** platiteľom dane a v rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím **kalendárny mesiac**,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz **za predchádzajúci mesiac** pre platiteľa DPH, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ. Povinnosť podať súhrnný výkaz má aj platiteľ DPH, ktorý dodal službu s miestom dodania v inom členskom štáte osobe identifikovanej pre daň, ktorá je povinná túto daň platiť,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz **za predchádzajúci mesiac** pre daňového zástupcu Daňovému úradu Bratislava,
- povinnosť podať daňové priznanie **k DPH za predchádzajúci mesiac** pre osoby, ktoré sú platiteľmi DPH, ak im vznikla povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť **podať kontrolný výkaz** elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie, do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie **k dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac**

platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma alkoholický nápoj v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň; na platiteľa dane, ktorému vzniká daňová povinnosť z tichého vína alebo tichého fermentovaného nápoja a súčasne mu nevzniká daňová povinnosť zo šumivého vína alebo šumivého fermentovaného nápoja, sa povinnosť podať daňové priznanie nevzťahuje,

- povinnosť podať daňové priznanie **k spotrebnej dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac** prevádzkovateľom liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť pre **držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu** v daňovom voľnom obehú oznámiť colnému úradu elektronicky údaje podľa § 54 ods. 15 zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov **za predchádzajúci kalendárny mesiac**,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie **k spotrebnej dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac** malým samostatným pivovarom a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie **k dani z tabakových výrobkov za predchádzajúci kalendárny mesiac** odberateľom tabakových výrobkov, ktorý prevezme tabakové výrobky prepravené na územie SR na podnikateľské účely, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie **k dani z tabakových výrobkov za predchádzajúci kalendárny mesiac** platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma tabakové výrobky v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť oznámiť colnému úradu množstvo cigariet uvedených do daňového voľného obehú na území SR za predchádzajúci kalendárny mesiac v členení podľa obchodného názvu cigariet, ceny cigariet uvedenej na kontrolnej známke a podľa počtu kusov cigariet v spotrebiteľskom balení cigariet,
- povinnosť pre platiteľa a prevádzkovateľa **daňového skladu**, oprávneného príjemcu, ktorý opakovane prijíma minerálny olej v pozastavení dane z iného členského štátu podať colnému úradu daňové priznanie a zaplatiť daň. Daňové priznanie je povinný podať aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla.

Do výplatného termínu

- odvod **preddavku** na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom (preddavok na poistné z príjmu vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ),
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídelu **do sociálneho fondu**.

01. 06. 2015, pondelok, namiesto 31.05.2015, nedeľa

- splatnosť **mesačného preddavku na daň z motorových vozidiel** vo výške 1/12 predpokladanej ročnej daňovej povinnosti, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8300,- eur,
- splatnosť **mesačného preddavku na daň z príjmov právnických osôb a fyzických osôb** u daňovníka, ktorého daň vypočítaná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 16 600 eura. Výška preddavku je 1/12 z vypočítanej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane **prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti**, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac.

08. 06. 2015, pondelok

- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu,
- odvod **preddavku** na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu,
- povinnosť **pre platiteľa dividendy** so sídlom na území SR uhradiť preddavok na poistné na verejné zdravotné poistenie za predchádzajúci kalendárny mesiac za poistenca, ktorý mal vyplatenný príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo najskôr 1. januára 2013.

VZ

Čo okrem listov, balíkov a poukážok vybavíte na pošte

1. Výpis z listu vlastníctva

Výpis z listu vlastníctva (LV) na právne účely si od marca môžete vybaviť už na 300 poštách. Stačí oň požiadať len ústne spolu s občianskym preukazom. Dokonca si nemusíte pamätať ani číslo LV. Aj to získate priamo na mieste. Výpis dostanete už na ďalší pracovný deň. Alebo vám ho pošta zašle na vašu adresu, alebo vás bude o jeho vybavení informovať cez sms či email a vy si ho prídete vybrať osobne.

2. Výpis z obchodného registra a výpis z registra trestov na počkanie

Na spomínaných poštách sa už dlhšie na počkanie vybavujú aj ďalšie dokumenty ako sú Výpis z obchodného registra na právne účely a Výpis alebo Odpis registra trestov.

3. Balík po novom – na adresu alebo na poštu aj expresne kuriérom

Od začiatku roka poskytuje Slovenská pošta jednoduchú a rýchlu prepravu balíkov: Záleží len na Vás, či si dáte poslať balík kuriérom pošty na akúkoľvek adresu alebo preferujete jeho vyzdvihnutie na poštu. Balík na poštu je správna voľba najmä pre zaneprázdnených ľudí alebo študentov, ktorí musia byť cez deň v škole. Balík na poštu si môžete nechať poslať na ktorúkoľvek

poštu a nemusíte čakať žltý lístok v schránke. Oznámenie vám príde cez SMS alebo emailom. Všetky balíky Vám pošta doručí do dvoch pracovných dní.

4. Expresný balík

Ak potrebujete poslať niečo s úrnu, môžete využiť expresný balík na adresu alebo aj expresný balík na poštu. Kuriér pošty ho doručí adresátovi do nasledujúceho pracovného dňa. Expresný balík na poštu si jeho majiteľ môže vyzdvihnúť na pošte tiež hneď nasledujúci pracovný deň.

BONUS: Poštová karta

Vydajú vám ju zadarmo na požiadanie na každej pošte. Oplatí sa najmä ak ste verným zákazníkom pošty. Skoro pri každej platbe budete zbierať bonusové body, ktoré využijete na množstvo zliav v POSTshopoch na poštách a na internete. Okrem toho môžete kartu používať na bezhotovostné úhrady za nákupy a platby na poštu. Poštová karta poskytuje výhodné SIPO poistenie, pri ktorom už za 0,97 € mesačne máte, pri dlhodobej PN alebo strate zamestnania, poistené výdavky na domácnosť až do výšky 400 €.

▶▶ Výpis listu vlastníctva na Pošte ▶

Bez ohľadu na kataster

Ponúkame aj

- ▶ Výpis z obchodného registra
- ▶ Výpis/odpis z registra trestov

www.posta.sk

Slovenská

POŠTA

bezplatná infolinka 0800 122 413